

hooaja peatoetaja

!!! Eesti Kontsert

Oksana Sinkova (flööt)
Andreas Lend (tšello)
Lea Leiten (klaver)

L 13. oktoober kell 19 Estonia kontserdisaal
K 17. oktoober kell 19 Tartu ülikooli aula

Kontsert toimub koostöös Eesti Interpreetide Liiduga

2012

E LIITKONTSERDID

I

Friedrich Kuhlau (1786–1832)

Grand trio G-duur op. 119 (1831)

I *Allegretto moderato*

II *Adagio. Sostenuto assai*

III *Finale. Allegro.*

Carl Maria von Weber (1786–1826)

Trio g-moll op. 63 (1819)

I *Allegro moderato*

II *Scherzo: Allegro vivace*

III "Schäfers Klage" ("Karjase kaebelaul"): *Andante espressivo*

IV *Finale: Allegro*

II

Philippe Gaubert (1879–1941)

“Trois aquarelles” (“Kolm akvarelli”) (1915)

“Par un clair matin” (“Ilusal hommikul”)

“Soir d’automne” (“Sügisöhtul”)

“Sérénade” (“Serenaad”)

Peeter Vähi (1955)

“Komputeriseeritud maailma pastoraal” triole ja *live*-elektroonikale (1995)

I *A piacere*

II *Alla marcia*

III *A piacere*

George Crumb (1929)

“Vox Balaenae” (“Vaala hääl”) kolmele maskeeritud mängijale, elektriflöödile, elektritšellole ja võimendatud klaverile (1971)

Vokaliis (“...for the beginning of time”)

Mere teema variatsioonid:

“Mere teema”

“Arhaikum” (I variatsioon)

“Proterosoikum” (II variatsioon)

“Paleosoikum” (III variatsioon)

“Mesosoikum” (IV variatsioon)

“Kainosoikum” (V variatsioon)

“Mere nokturn” (“...for the end of time”)

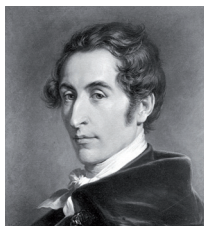

Alam-Saksimaal sündinud **Friedrich Kuhlau** esindab oma loominguga hilisklassitsismi ja vararomantismi ajastut. Tema muusikaharidus sai alguse klaveritundidega Lüneburgis. Sajandi vahetusel kolis ta koos perekonnaga Hamburgi, kus õppis teooriat ja kompositsiooni Katariina kiriku kantori Christian Friedrich Gottlieb Schwenke juures. Hamburgis ilmusid trükis ka tema esimesed

teosed ning ta kogus kuulsust kontsertpianistina. Aastal 1810 põgenes Kuhlau Napoleoni vägede sissetungi eest Kopenhaagenisse, kus ta nimetati 1813. aastal õukonna kuninglikuks kammermuusikuks. Ta komponeeris lavamuusikat Kuninglikule Teatrile ning oli seal aastatel 1816–1817 lauluõpetaja. Kuhlau õpetas ka mitmeid noori taani heliloojaid, avaldades seega arvestatavat mõju taani muusikale – kuigi ta on sündinud Saksamaal, peetakse teda taani heliloojaks. Kahel korral (1821 ja 1825) reisis ta Viini, tutvudes teisel reisil Beethoveniga, kellega vastamisi kirjutati mõistatuskaanoneid. 1831. aastal hävis Kuhlau Taani kodu tulekahjus, milles põlesid ära paljud käsikirjad, sh teine klaverikontsert. Ta sai ka ise kannatada ning suri järgmisel aastal tuberkuloosi.

Heliloojana teatakse Kuhlaud põhiliselt tänu tema pedagoogilise väärtusega klaverimuusikale. Meistrikätt on tunda ka tema lavateostes, millest tuntuim on muusika näidendile “Elverhøj” (1828). Kuigi Kuhlau ise flööti ei mänginud, on ta kirjutanud sellele pillile hulgaliselt kõrgekaliteedilist muusikat – teda on nimetatud “flöödi Beethoveniks”.

Grand trio G-duur op. 119 (1831) kuulub helilooja hiliste kompositsioonide hulka. Algselt kirjutas ta selle kahele flöödile ja klaverile, ent seadis hiljem teise flöödi partii tšellole. Seetõttu on tšello roll teoses kaalukam kui enamikus tolle ajastu triodes, kus tšello kanda on üksnes bassiliin. Teoses peegeldub ka Kuhlau kogemus ooperiheliloojana, mis väljendub laululistes meloodiates.

Carl Maria von Weber sai muusikahariduse kahe oma aja juhtiva õpetaja käe all: Michael Haydni juures Salzburgis ja Georg Joseph Vogleri juures Viinis. Oma isa teatri rändtrupi liikmena elas ta kirevat elu, liikudes paigast paika ja töötades paljudel eri ametipostidel. Ta tegi karjääri dirigendi, pianisti ja muusikakriitikuna ning tegutses muusikadirektorina Breslaus, Prahast ja Dresdenis. Weber suri 40aastaselt

Londonis pärast oma ooperi "Oberon" menukat lavastust.

Weberi peamine panus muusikalukku kuulub saksa romantilise ooperi valdkonda: nii mõjutasid tema ooperid, eelkõige "Der Freischütz", "Euryanthe" ja "Oberon", oluliselt saksa romantilise ooperi arengut, olles otseseks eelkäijaks Wagneri suurtele muusikadraamadega. Ooperite kõrval lõi ta orkestriteoseid: kaks sümfooniat, instrumentaalkontserte ning vokaalsümfoonilisi suurvorme. Paljuesitatav on tema orkestriversioon klaveripalast "Kutse tantsule".

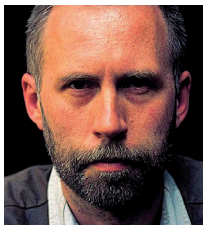
Kammermuusikat on ta kirjutanud üsna vähe: jättes kõrvale tema teosed sooloinstrumentidele ja klaverile (sh kuus viiulisonaati), on tal veel vaid kolm kammerteost: klaverikvartett *op. 18* "Grand quatuor" (1809), klarnetkvintett *op. 34* "Grosses quintet" (1815) ning **trio g-moll flöödile, tšellole ja klaverile op. 63** (1819). Viimane sai alguse 1814. aastal kui *adagio* nimetatud koosseisule, mille Weber laiendas hiljem trioks. Tegemist on väärtusliku lisandusega flöödile, tšellole ja klaverile kirjutatud kitsale repertuaarile – arvatavasti on see kõige enam esitatav trio nimetatud koosseisule tollest ajastust. Teost iseloomustab idiomaatiline kirjaviis igale pillile ning kaunid meeldejäävad meloodiad. Trio keskseks osaks on kolmas, nimega "Schäfers Klage" ("Karjase kaebelaul"), mille pealkiri on võetud Goethe samanimelisest luuletusest (1802). Teos kannab pühendust Weberi sõbrale, amatöörfloötistile ja doktorile Philipp Junghile.

Philippe Gaubert oli väljapaistvamaid prantsuse muusikuid kahe maailmasõja vahelisel perioodil. Teda võib lugeda prantsuse flöödikooli üheks olulisemaks esindajaks, kes tegi samaaegselt karjääri ka dirigendi ja heliloojana. Gaubert õppis pillimängu Pariisi konservatooriumis nimeka flöödipedagoogi Paul Taffaneli (1844–1908) käe all, viies hiljem lõpule oma õpetaja flöödiõpiku “Méthode Complète de

Flûte”, mis publitseeriti 1923. aastal. Juba teismelisena nimetati Gaubert Pariisi Ooperi ja Konservatooriumi Kontserdiühingu (*Société des Concerts du Conservatoire*) esiflötistik. Esimese maailmasõja puhkedes mobiliseeriti ta prantsuse armeesse, kus ta võitles Verduni lahingus (talle omistati *Croix de Guerre*). 40aastaselt määrati Philippe Gaubert kolmele kõrgele positsioonile: Pariisi konservatooriumi flöödiprofessoriks ning Pariisi Ooperi ja Konservatooriumi Kontserdiühingu peadirigendiks. Dirigendina spetsialiseerus ta eelkõige nüüdismuusikale, tuues esiettekandele teoseid oma kaasmaalastelt, nagu Albert Roussel, Gabriel Fauré ja Henri Sauguet. Gaubert'i heliloomingusse kuulub ligikaudu 80 teost, sealhulgas kaks ooperit, ballett, oratoorium, sümfoonia ja viiulikontsert ja arvukalt laule. Olulise koha helilooja oopuste reas moodustavad teosed tema enda pillile, mis on leidnud oma koha flötistide repertuaaris. Need on prantslaslikult elegantsed, väga pillipärased ning demonstreerivad prantsuse impressionistide harmoonilise keele haaret.

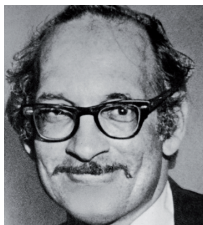
“Trois aquarelles” (“Kolm akvarelli”) flöödile, tšellole ja klaverile on loodud 1915. aastal. Helilooja on pöördunud siin muusikasse üle kanda vesivärvitehnika visuaalseid efekte – just nagu vesivärve võib tajuda eraldi ja teiste värvidega kokku segatuna, nii moodustavad kolm pilli oma isikupärase karakteristika ja kõlaomadustega kauneid “akvarelle”, ühinedes värvikaks meloodiate, harmooniate ja rütmide sulamiks.

Peeter Vähi omandas heliloojadiplomi Eesti Muusikaakadeemias aastal 1980 professor Eino Tambergi juhendamisel. Lisaks komponistiametile on ta töötanud produtsendina Eesti Kontserdis (1990–2000) ja tegutsenud vabakutselise plaadi-produtsendina. Praegu on Vähi ERPi (Estonian Record Productions) kunstiline juht, samuti muusikafestivalide “Orient” (alates 1992) ja “Klaaspärlimäng” (alates 1995) kunstiline juht. Ta on Eesti Heliloojate Liidu juhatuse liige, Budismi Instituudi nõukogu aseesimees, Eesti Akadeemilise Orientaalseltsi liige. Ta on olnud Vabariigi Presidendi Kultuurirahastu nõukogu liige (2001–2008) ja Drikung Kagyu Ratna Shri Keskuse (Eesti Budistliku Koguduse) president (1992–2005).

Peeter Vähi loomingut iseloomustavad stiililine mitmekesisus, kuulajasõbralik helikeel, meisterlik eksootiliste pillide ja elektroonika kasutamine, lai tunneteskaala alates meditatiivsest-filosoofilisest rahust kuni barokse motoorikani. Ta on kirjutanud muusikat sümfooniaorkestrile, kooridele, kammeransamblitele, elektroonilistele ja etnilistele pillidele. Peeter Vähi looming kõlab ligi 70 heliplaadil, sh 12 autoriplaadil (arvestamata noorpõlves loodud popmuusikat).

“Komputeriseeritud maailma pastoraal” triole ja live-elektronikale peegeldab rokkmuusika mõjusid, siin on tsiteeritud Pink Floyd'i laulu “Shine on you crazy diamond” ansambli 1975. aasta albumilt “Wish you were here”. Vähi teos valmis UNESCO 50. aastapäeva pidustuste puhuks Pariisis. Esiettekande tegi 10. novembril 1995 Baltic Trio koosseisus Algirdas Vizgirda (flööt), Teet Järvi (tšello) ja Aina Kalnciema (klavessiin), kelle esituses kõlab teos ka 1997. aastal välja antud CD-plaadil “Pastoral of computerized world: Baltic chamber music” (Warner Classics / Finlandia Records).

Ameerika nüüdismuusika suurkuju **George Crumb** kerkis ühe kõige isikupärasema heliloojana esile 20. sajandi teisel poolel. Temast on kujunenud tänapäeva enamesitatavaid autoreid, kelle muusikale on pühendatud festivale kõikjal maailmas.

George Crumb on õppinud Masoni muusikakolledžis Charlestonis ja Illinoisi ülikoolis; magistrikraadi omandas ta Berliini muusikakõrgkoolis ja doktori-

kraadi Michigani ülikoolis. Veel enne doktoridiplomi saamist õpetas ta erinevates Ameerika ülikoolides, olles kõige pikemalt seotud Pennsylvania ülikooliga, kus ta töötas üle kolmekümne aasta.

Crumbi tuntumate teoste hulka kuuluvad vokaaltsükkel Federico Garcia Lorca tekstidele ja neli madrigalide raamatut. Ta on kirjutanud hulgaliselt instrumentaalteoseid, milles on kasutanud tavatuid pille või pillikooslusi. Olulisel kohal on tema loomingus ebatavalised tämbrid, *live*-elektroonika ning teatraalsed elemendid.

1960. aastatel lõpul puutus Crumb kokku mereteadlase Roger Payne'i lindistusega, millel oli jäädvustatud küürvaalade laul. Need ainulaadsed ja imepärsed helid said inspiratsiooniallikaks teosele **"Voice of the Whale"** (**"Vaala hääl"**), mille ta kirjutas 1971. aastal New York Cameratale. Helilooja on kirjeldanud seda kui "lihtsat kolmeosalise ülesehitusega pala, sisaldades proloogi, variatsiooni, mis on saanud nime geoloogiliste ajatute järgi, ja epilooži."

Avaosa "Vokaliis", mida tuleb partituuri kohaselt mängida "metsikult, fantastiliselt ja groteskselt", on teatavat liiki kadents flöödimängijale, kes peab samaaegselt nii pilli puhuma kui ka sellesse laulma. "Mere teemat" ("pidulikult, rahuliku majesteetlikkusega") esitleb tšello, millele järgnevad variatsioonid, kus helilooja toob sisse hulgaliselt erilisi mänguvõtteid. Teose lõpetab sädelev "Mere nokturn". Helilooja instruksiooni kohaselt peab iga mängija kandma musta näomaski või -katet, mis väljendavad sümboolselt "looduse võimsaid impersonaalseid jõude". Ta on soovitanud ka, et teost esitataks sügavsinise lavavalgustusega.

Evelin Kõrvits

Oksana Sinkova lõpetas 2002. aastal *cum laude* Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia (EMTA) Neeme Punderi ja prof Matti Helini juures, aastal 2006 samas kiitusega magistrantuuri ning jätkab praegu doktorantuuris. Aastail 2004–2005 täiendas ta end Hamburgi Muusika- ja Teatrikõrgkoolis prof Moshe Aron Epsteini juures. Lisaks sellele on osa võtnud mitmete maailmakuulsate flöödimängijate meistrikursustest.

Aastail 2000–2008 töötas Oksana Sinkova Vanemuise teatri sümfooniaorkestris flöödirühma kontsertmeistrina ning alates 2008. aastast on ta tegev Rahvusooper Estonia sümfooniaorkestris ja õppejõud EMTAs. Aastast 1999 teeb Oksana Sinkova koostööd Narva Sümfooniaorkestriga, kus ta on flöödirühma külaliskontsertmeister.

Oksana Sinkova on esinenud soolokontsertidega mitmes riigis, olnud žürii liige muusikakoolide konkurssidel, soleerinud Eesti ja välismaa orkestrite saatel. Ta on üles astunud kontsertidega Saksamaal, Kreekas, Hollandis, Soomes, Leedus ja Lätis ning võitnud kokku üle 12 konkursi.

Andreas Lend alustas tšelloõpinguid Tallinna Muusika-keskkoolis Laine Leichterit tšelloklassis. Magistrikraadi omandas ta aastal 2010 Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias (prof Peeter Paemurru). Hooajal 2005/2006 täiendas ta end Soomes Sibeliuse Akadeemias (prof Hannu Kiiski). Lisaks on Andreas Lend osa võtnud mitmete rahvusvaheliselt tunnustatud tšellistide meistriklassidest (Frans Helmerson, David Geringas, Martin Ostertag, Niels Ullner, Marko Ylonen, Matias de Oliveira Pinto, Aleksandr Ivaškin, Johannes Goritzki jt). Andreas Lend on edukalt osalenud ning preemiaid pälvinud mitmetel konkurssidel (ESTA Eesti üleriigiline noorte viiuldajate ja tšellistide konkurss, August Dombrovski nim rahvusvaheline keelpillimängijate konkurss Riias, Karl Davidovi nim tšellokonkurss Lätis, Liezeni tšellokonkurss Austrias, Eesti noorte interpretide konkurss-festival Con Brio jm). Aastatel 2009 ja 2010 pälvis Andreas Lend suveakadeemia The International Holland Music Session stipendiumi.

Andreas Lend osaleb aktiivselt paljudes muusikalistes koosseisudes: Eesti Riiklik Sümfooniaorkester, keelpillikvartett Prezioso, tšellokvartett C-Jam. Ta on esinenud nii solisti kui ka erinevate ansamblite liikmena Soomes, Lätis, Leedus, Rootsis, Taanis, Saksamaal, Austrias, Belgias, Hollandis, Ungaris, Venemaal, Kanadas, Inglismaal, Bulgaarias ja Rumeenias.

Lea Leiten on õppinud klaverimängu Tallinna Muusikakeskkoolis Toivo Peäske ja Tallinna Riiklikus Konservatooriumis prof Kalle Randalu ja prof Peep Lassmanni juures. Ta on täiendanud end Roger Vignoles'i meistriklassis Savonlinnas ja suvekursustel Holland Music Session.

Aastal 1986 saavutas Lea Leiten II koha ja muusikakriitikut preemia Čiurlionise-nimelisel pianistide konkursil Vilniuses ja 1988. aastal diplomi vabariiklikul pianistide konkursil Tallinnas. Teda on korduvalt autasustatud parima kontsertmeistri tiitliga vabariiklikel ja rahvusvahelistel keel- ja puhkpillimängijate konkurssidel.

Lea Leiten on koos musitseerinud mitmete tuntud muusikutega, nagu Neeme Punder, Toomas Vavilov, Arvo Leibur, Meelis Vind, Maano Männi, Leho Ugandi, Aare Tammesalu, Urmas Vulp, Oksana Sinkova, Andreas Lend, Heli Ernits, keelpillikvartett Noobel Nelik. Ta on 1999. aastal moodustatud kollektiivi Reval Ensemble liige. Esinetud on mainekatel uue muusika festivalidel, nt NYVD Tallinnas, Gaida Vilniuses ja Iš Arti Kaunases, Wagneri-nimelises saalis Riias ja kontserdireisil Belgias ja Soomes. Lea Leiten on osalenud mitmel korral kontsertmeistrina rahvusvahelisel konkursil Noor Muusik, samuti esinenud iisraeli violasolisti Avri Levitani ning rootsi kontrabassimängija Björn Malmqvistiga.

Aastail 2006–2008 läbis Lea Leiten täienduskursuse prof Matti Reimanni juures teemal "Beethoveni klaveri- ja viiulisonaatide interpretatsioon", mille kinnituseks olid kontserdid EMTA kammersaalis koos viiuldajate Ruta Lipinaityte ja Helen Västrikuga.

Praegu töötab Lea Leiten Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias ning Tallinna Muusikakeskkoolis kontsertmeistrina ja tegutseb aktiivse kammermuusikuna.

Kontserdi produtsent Tuuli Metsoja
Toimetaja Signe Kiis

Sarjas tulekul:

T 20. november kell 19 Estonia kontserdisaal

K 21. november kell 19 Tartu ülikooli aula

N 22. november kell 18 Valga muusikakool

R 23. november kell 18 Türi kultuurimaja

INDREK LEIVATEGIJA (tšello)

LAURI VÄINMAA (klaver)

Ysaÿe, Britten, Beethoven, Brahms

T 20. november kell 18 Põlva muusikakool

K 21. november kell 18 Räpina muusikakool

N 22. november kell 19 Pärnu kontserdimaja

L 24. november kell 19 Estonia kontserdisaal

P 09. detsember kell 16 Peterburi Jaani kirik

MATI TURI (tenor)

MARTTI RAIDE (klaver)

Schubert, Liszt, Rahmaninov, Mägi, Saar

T 4. detsember kell 19 Estonia kontserdisaal

Legend

VIRGO VELDI (saksofonid)

Aleksander Hännikäinen (oboe), Toomas Vavilov (klarnet)

Peeter Sarapuu (fagott), Harry Traksmann (viiul), Olga Voronova (viiul)

Laur Eensalu (vioola), Leho Karin (tšello), Mati Lukk (kontrabass)

Mati Mikalai (klaver)

Caplet, Treiber, Rannap. Uus teos (esiettekanne)

R 7. detsember kell 19 Tartu ülikooli aula

T 11. detsember kell 19 Estonia kontserdisaal

ARVO LEIBUR (viiul)

IVARI ILJA (klaver)

Tallinna Keelpillikvartett

Brahms, Ysaÿe, Chausson

SILBERAUTO

Postimees

LONDON
HOTEL

concert.ee